

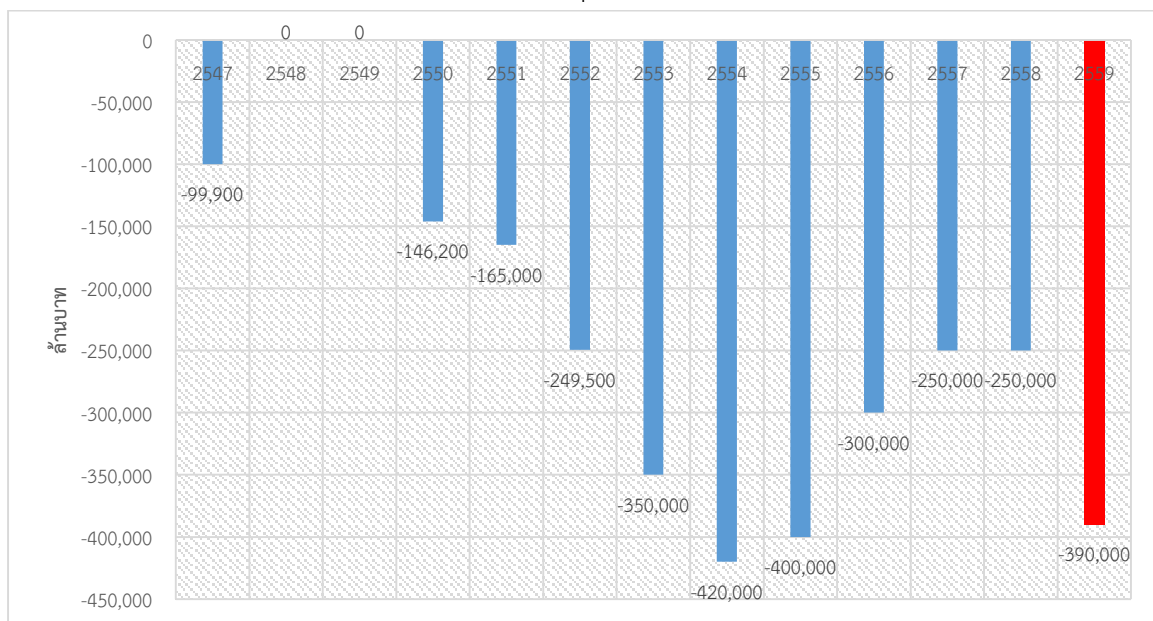
งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2559 กับทิศทางเศรษฐกิจไทย

ผลสืบเนื่องจากที่ประชุม ครม. (วันที่ 20 มกราคม 2558) ได้เห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2559 ที่กรอบรายจ่าย 2.72 ล้านล้านบาท จากประมาณการรายได้ 2.33 ล้านล้านบาท ซึ่งเป็นงบประมาณขาดดุล 3.9 แสนล้านบาท หรือ 2.9% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ภายใต้สมมติฐานอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2559 ที่คาดว่าจะขยายตัวได้ประมาณ 3.7-4.7%

ซึ่งจากสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศและการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในประเทศ ที่ยังมีความจำเป็นในการดูแลเศรษฐกิจ เพราะประเทศมีรายจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งการลงทุน การชำระหนี้ และการลงทุนเพื่อสังคม ทั้งด้านสาธารณสุขและการศึกษา เช่น การปรับขึ้นเงินเดือนของข้าราชการให้มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับภาวะค่าครองชีพมีอยู่ในระดับสูง รวมถึงการดำเนินนโยบายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการน้ำ การแก้ไขช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้ผลกระทบกระทบจากปัญหาทางราคาตกต่ำ ซึ่งเป็นผลมาจากเศรษฐกิจภายในประเทศที่ยังไม่ฟื้นตัวอย่างชัดเจนมากนัก

หากมองย้อนดูข้อมูลในอดีตในการตั้งงบประมาณ พบว่า หลังจากที่เคยตั้งกรอบวงเงินงบประมาณแบบสมดุล ในช่วงปี 2548-2549 มานั้น หลังจากนั้นตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 เป็นต้นมา รัฐบาลได้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณแบบขาดดุลมาโดยตลอด โดยในปีงบประมาณ 2553 มีการตั้งงบประมาณแบบขาดดุลสูงที่สุด ประมาณ 420,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปีงบประมาณ 2555 เป็นต้นมา เริ่มมีการตั้งกรอบวงเงินงบประมาณที่มีแนวโน้มขาดดุลที่ลดลง แต่ในปีงบประมาณ 2559 จะสังเกตเห็นได้ว่าการตั้งกรอบวงเงินงบประมาณแบบขาดดุลเพิ่มสูงขึ้น ประมาณ 140,000 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2558

ภาพที่ 1 การตั้งดุลงบประมาณประจำปี

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

หากพิจารณาถึงโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2559 ที่มีวงเงิน 2,720,000 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยรายจ่ายประจำ คิดเป็น 77.2% ของวงงบประมาณ รายจ่ายลงทุน คิดเป็น 20.0% ของวงงบประมาณ รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ คิดเป็นสัดส่วน 2.3% ของวงงบประมาณ และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง คิดเป็น 0.5% ของวงงบประมาณ ซึ่งโดยส่วนใหญ่รายจ่ายต่างๆ มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 เกือบทั้งหมด ยกเว้นรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ที่มีการปรับลดลง

อย่างไรก็ตาม จากการประมาณรายได้สุทธิในปีงบประมาณ 2559 ที่คาดว่าจะคงเหลือเป็นจำนวน 2,330,000 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่ารายได้สุทธิในปีงบประมาณ 2558 จำนวน 5,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นเพียง 0.2% ซึ่งอาจจะสะท้อนถึงการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจในประเทศด้วยเช่นกัน เพราะจะเป็นปัจจัยที่จะทำให้สามารถจัดเก็บรายได้ได้มากหรือน้อย

โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2559

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
1. วงเงินงบประมาณรายจ่าย	1,700,000.0	2,070,000.0	2,380,000.0	2,400,000.0	2,525,000.0	2,575,000.0	2,720,000.0
(สัดส่วนต่อ GDP)	17.0	20.0	20.7	20.1	20.3	20.2	20.2
(อัตราเพิ่ม/ลด)	(12.9)	21.8	9.7	0.8	5.2	2.0	5.6
1.1 รายจ่ายประจำ	1,434,710.1	1,662,604.2	1,840,672.6	1,900,476.7	2,017,625.8	2,027,858.8	2,100,363.8
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	84.4	80.3	77.3	79.2	79.9	78.8	77.2
(อัตราเพิ่ม/ลด)	1.7	15.9	10.4	3.2	6.2	0.5	3.6
1.2 รายจ่ายลงทุน	214,369.0	344,495.1	438,555.4	450,373.8	441,128.6	449,475.8	544,000.0
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	12.6	16.6	18.4	18.7	17.5	17.5	20.0
(อัตราเพิ่ม/ลด)	(50.1)	60.7	23.4	2.7	(2.1)	1.9	21.0
1.3 รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้	50,920.9	32,554.6	46,854.0	49,149.5	52,821.9	55,700.0	62,100.0
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	3.0	1.6	2.0	2.1	2.1	2.2	2.3
(อัตราเพิ่ม/ลด)	(20.0)	(36.1)	43.9	4.9	7.5	5.4	11.5
1.4 รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง		30,346.1	53,918.0		13,423.7	41,965.4	13,536.2
(สัดส่วนต่องบประมาณ)		1.5	2.3		0.5	1.6	0.5
(อัตราเพิ่ม/ลด)	(100.0)		(52.9)	(100.0)		212.6	(67.7)
2. ประมาณการรายได้	1,350,000.0	1,650,000.0	1,980,000.0	2,100,000.0	2,275,000.0	2,325,000.0	2,330,000.0
(สัดส่วนต่อ GDP)	13.5	15.9	17.2	17.6	18.3	18.2	17.3
(อัตราเพิ่ม/ลด)	(15.9)	22.2	11.9	6.1	8.3	2.2	0.2
3. การขาดดุล/เกินดุล	(350,000.0)	(420,000.0)	(400,000.0)	(300,000.0)	(250,000.0)	(250,000.0)	(390,000.0)
(สัดส่วนต่อ GDP)	(3.5)	(4.1)	(3.5)	(2.5)	(2.0)	(2.0)	(2.9)
4. ผลิตภัณฑ์รวมของประเทศ	10,000,900.0	10,358,400.0	11,478,600.0	11,922,000.0	12,424,000	12,744,000	13,483,000
(GDP)							

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

แต่ที่สิ่งที่สำคัญที่ต้องพิจารณาให้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการจัดทำงบประมาณปี 2559 นั้น เป็นการประมาณจากสมมุติฐานว่าเศรษฐกิจปี 2559 จะขยายตัวได้ 4.2% (ช่วง 3.7-4.7%) ก็ยังเป็นสถานการณ์ที่ต้องจับอย่างยิ่ง เพราะใน 2 ปีที่ผ่านมาที่คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวได้ดี แต่กลับต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางการเมือง รวมทั้งปัญหาจากเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวอย่างชัดเจนมากนัก ก็ย่อมส่งผลต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล

ซึ่งทางศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ เห็นว่าแนวโน้มทิศทางเศรษฐกิจปี 2558 คาดว่าจะขยายตัวได้ประมาณ 4% โดยมีปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการเติบโตของตัวเลขเศรษฐกิจด้านต่างๆ ได้แก่ เศรษฐกิจโลกที่เริ่มกลับมาฟื้นตัว รวมไปถึงเศรษฐกิจในภูมิภาคที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันภาครัฐฯ มีการใช้นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งนโยบายทางการเงินและการคลังรวมถึงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ รวมถึงในปี 2558 นี้ จะยังเป็นปีที่จะมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ช่วยให้เศรษฐกิจไทยเติบโตด้วย สำหรับปัจจัยเสี่ยงที่อาจจะกระทบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ราคาพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะข้าวกับยางพารา ที่อยู่ในสภาวะการณ์ตกต่ำ และภาวะหนี้ครัวเรือนที่ยังคงอยู่ในระดับสูง รวมไปถึงความไม่แน่นอนในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองที่ยังมีความไม่แน่นอน ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาหลังจากที่ คสช. เข้ามาดูแลและรักษาความสงบไม่ให้เกิดความรุนแรงขึ้น เพราะช่วงเวลาก่อนหน้านั้นทั้งประชาชนและนักลงทุนก็เกิดความไม่เชื่อมั่นในเสถียรภาพทางการเมือง จึงส่งผลต่อการใช้จ่ายใช้สอย หรือการลงทุนต่างๆ และการหยุดชะงักการเบิกจ่ายงบประมาณหลังจากที่มีการประเดินขบวนประท้วง

ดังนั้นการที่รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณแบบขาดดุลใน 2559 นั้น จะได้ผลมาน้อยเพียงใดในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ก็ยังต้องเฝ้าจับตาปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

นายวาทีตร รักษ์ธรรม
ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย